

MEDITATIE

“Uit diepten van ellende”

“Uit de diepten roep ik tot U, o HEERE”

Psalm 130: 1

Zit u misschien in een diep dal? Is uw leven tot hiertoe al zo vaak en zo lang door diepe dalen gegaan? Ach wat kunnen er veel van zulke dalen zijn. We kunnen langdurig ziek zijn en zelfs ongeneeslijk ziek zijn. Wie zal al dat leed peilen? We kunnen met zware psychische problemen worstelen. Het lijkt dan zelfs als of er geen licht meer is, maar enkel duisternis! Wat kan een mensenkind daar wanhopig onder worden. Met Heman moet u het misschien wel uitroepen: “Gij hebt mij in de onderste kuil gelegd, in duisternissen, in diepten” en “ik ben besloten en kan niet uitkomen” (psalm 88; 7 en 9c) Heman vraagt zich dan zelfs af: “Zullen Uw wonderen bekend worden in de duisternis, en Uw gerechtigheid in het land der vergetelheid?” (psalm 88; 13) Ach, we kunnen zo lijden onder zulke diepten van ellende, daar zo door terneergedrukt worden, dat alle hoop ons gans ontvalt en we geen licht, geen uitkomst, meer zien. Maar toch leert onze tekst uit psalm 130 ons nadrukkelijk, dat er dan nog altijd een weg is, die wij gaan kunnen. Welke weg? De dichter van psalm 130 navolgen: “Uit de diepten roep ik tot U, o HEERE.” Ja maar zult u zeggen, ik ben zo diep weggezonden, zou de HEERE mij dan nog wel willen horen? Een begrijpelijke vraag, als men zijn ellende recht heeft leren kennen.

Dan moet er immers beleden worden: “Zo Gij HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat; HEERE, wie zal bestaan? Inderdaad naar recht kan dan niemand bestaan. Naar recht moeten wij in diepten van ellenden blijven zitten. Wij hebben ons allemaal naar recht uit het paradijs gezondigd, waren er geen zonden, dan waren er ook niet zulke diepe wonden. O, wie daaraan persoonlijk ontdekt wordt, kan die wonden alleen maar billijken. Maar is het dan niet uitzichtloos? Wat roept de dichter dan nog uit de diepten? Hij roept tot de HEERE en van die HEERE mag hij weten, dat Die zelfs de stem der jonge raven hoort en dat van Hem gezongen mag worden: “iedere zucht hun hart ontgleden sloeg de HEERE opmerkend ga.” En dan kunt u zo diep niet gezeten zijn, dat de HEERE uw stem niet zou kunnen en willen horen! Van de HEERE weet de dichter immers ook te vertellen: “maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt.” O, als een schuldverlagen zondaar dat toch noch mag horen, zou hij dan geen moed grijpen en nog sterker uit de diepten tot de HEERE gaan en blijven roepen? Zegt u dan ook: “Ik verwacht den HEERE, mijn ziel verwacht, en ik hoop op Zijn woord” Waarom heeft deze verloren zondaar

toch nog verwachting en hoop? Niet omdat hij denkt, dat hij daar recht op heeft; maar omdat de HEERE het gezegd heeft, hij hoopt op Gods woord. O, het kan lang duren voor de morgen aanbreekt, maar de dichter blijft op goede gronden hopen op Gods woord. God zal immers geen van Zijn woorden ter aarde laten vallen. Hij doet altijd wat Hij zegt! Daarom alleen mag Israël, hoe schuldig het ook is nog hopen op den HEERE. Daarom mag U uit diepten van ellenden nog roepen tot de HEERE; bij Hem is veel verlossing. Een volkomen verlossing zelfs, want Jezus Christus is een volkomen Zaligmaker voor de Zijnen. O, houdt dan aan en grijpt moed Gij allen, die schuldverslagen uit de diepten tot de HEERE roept. Wees er van overtuigd, dat Hij u wel degelijk hoort en om Christus wille u op Zijn tijd ook zal verhoren. Dan zullen er eeuwig geen diepten van ellenden meer zijn, want dan zal er geen zonde meer zijn. Mag u daar naar verlangen?

Inhoudsopgave

Hopelijk mocht u de lange warme zomer goed doorkomen. De gevolgen van de klimaatverandering worden steeds meer merkbaar. Het is een teken van de eindtijd waarin ons wordt aangegeven dat de wederkomst van Christus dichterbij komt. We zijn dankbaar voor de medewerkers aan dit nummer van ons blad. We wensen alle lezers toe dat de artikelen onderwijzend en bemoedigend mogen zijn. In het bijzonder verwelkomen we ds. J. Belder als een nieuwe vaste medewerker. We stellen het zeer op prijs dat hij hiertoe bereid is. Ieder Gods zegen toegewenst bij het lezen van dit nummer!

H.I. Ambacht
ds. J.P. Boiten

Hoopt op den HEERE gij vromen;
is Israël in nood er zal verlossing
komen; Zijn goedheid is zeer groot;
Hij maakt op hun gebeden, gans Israël
eens vrij van ongerechtigheden; zo doe
Hij ook aan mij!

Genemuiden
ds. W. van Benthem

Kom tot ons met Uw stralend licht.

O Pinkstergeest, U, Die weleer
in wind en vuur de harten raakte,
zovelen tot discip'len maakte
daal levenwekkend in ons neer.

Uw macht is grenzeloos en wijd.
O, Geest van God, door taal en
teken
worden in vergeleken streken
nog harten door U toeberaid

Kom tot ons met Uw stralend licht.
Het is zo donker op de aarde.
Niets is hier blijvend, niets van
waarde.
Toon ons Uw vriendelijk
Aangezicht.

Wij leven in het laatste uur.
Wil krachtig nog Uw macht beto-
nen.
Nóg is het tijd, wil bij ons wonen
o Heil'ge Geest, door wind en vuur.

Uit: Wachten op de morgen,
van F. van der Schoot-van Dam.

Licht in de duisternis (1)

“Maar bij alle kinderen van Israël was het licht in hun woningen”.

Exodus 10 vers 23b

Deze woorden lees ik het liefst in de niet-herziene St. vert.: “Maar bij alle kinderen Israëls was het licht in hun woningen”.

“Woningen” is sprekender dan “woongebieden”. “Woningen” is een Bijbels grondwoord. Dat slaat op je huis. Iemands huis is ook wel zijn huis van hout of steen met riet of pannen erop. Maar het is niet alleen dat. Je huis is je leven. In de tien geboden wordt dat ook bedoeld als daar staat: “U zult niet begeren uws naasten huis”.

Iemands huis en bezigheden maken het belang uit van zijn leven. Je huis is helemaal van jezelf. Maar toch settel je er als je gelooft nooit helemaal in. Je bent een vreemdeling in de wereld. Je trekt er doorheen. Je werkelijke thuis is bij God. Dat is alleen ook maar je geluk.

Als er een kind zal worden geboren maken zijn ouders daarvoor een mooi kamertje klaar met sprekende kleuren. Daar bidden ze mee: “Laat het licht zijn in zijn of haar leven”.

Maar licht is het nooit zomaar. Overall dreigt het donker. Met Israël in Egypte was dat ook zo. Daar waren ze slaven. Ze hadden het er niet breed. Maar God zag de zwepen kletsen op de blote rugen van die slavenmensen. Hij had gezegd: “Ik haal jullie er uit!”

En dat gaat Hij nu doen. Nu is het zover. Het hangt in de lucht. Ademloos lezen we het. Dit is de negende plaag van de tien. De spanning loopt op. Maakt God ze nu vrij?

Wij schrijven: “Een huis in het licht”. We lopen er langs aan de hand van drie punten.

1. Het wonder van dat licht. 2. Het

geheim van dat licht. 3. De glans van dat licht.

1. Het was wel een wonder, dat het in de huizen van de Israëlieten licht was, want in Egypte was het donker.

De Farao lijkt na zoveel plagen wat toe te gaan geven. Maar hij komt er toch weer op terug. Hij zegt tegen Mozes:

“Wees op uw hoede, dat u mij niet nog eens onder ogen komt, want op de dag dat u mij onder ogen komt zult u sterven”. Hij maakt tegen God nog één keer een vuist. In Israël was het bekend: niemand ziet het aangezicht van God of hij zal sterven. Dus de Farao maakt zich nog groter dan God. Je huivert, want dat is nu juist het kwaad van de mensen dat we boven God zijn gaan staan. Dat zouden we niet hebben gedacht, maar als je de Farao ziet, zie je jezelf. Daarom klinkt dat donker en onheilspellend: “U heeft het terecht gesproken; ik zal niet meer uw aangezicht zien”.

Maar nog weer wordt de verlossing vertraagd. De Farao verhardde zijn hart. De wereld geeft niet mee. De wereld is hard. Maar als je hard blijft, loopt dat niet goed af. Je haalt een definitief oordeel over je heen als je groter dan God durft te zijn.

Egypte wordt van het ene op het andere moment door een inktzwart donker overvallen. Alles wordt er door lamgelegd. Niemand stond er meer op van zijn plaats. Op de tast moest men leven. De Egyptenaren waren verschrikkelijk bang. Het duister gold voor de oude Egyptenaren als een teken van de toorn van de goden.

Dat is wat geweest. God die Zijn licht laat schijnen over bozen en goeden trekt hier Zijn licht in. Deze duisternis luidt het eindgericht in. De farao bleef zich tegen God verzetten. Hard en spottend sprak hij: "Wie is de Heere?" Maar hoor eens... Zegt de wereld dat nu nog niet? Maar het zal ons slecht vergaan als wij tegen God ons blijven verzetten. Door je eigen schuld komt dan de duisternis over je die de voorbode is van een eeuwig verderf. Wij denken: "Wij krijgen het kwaad er wel onder. De wetenschap en het onderwijs maken onze wereld alsmaar mooier en lichter". Maar is dat zo? Nooit was de spreekwoordelijke Egyptische duisternis zo groot als in onze dagen. Donker is de grote werelddonker voor wie naar Christus niet vraagt.

In Egypte werd het aardedonker. Maar in Gosen was het licht in de huizen van de Israëlieten. Net alsof God zei: "Israël heeft al wel genoeg slaag gehad". Met dat licht wordt niet het licht bedoeld van de elektriciteit. Maar dat is het licht van Gen. 1. "Er moet licht zijn", zei God. En Hij maakte het licht.

Dat licht is het licht van het spreken van God. Daar begint de Bijbel mee, dat God zei: "Er zij licht!" Dat is niet alleen maar het eerste, maar dat is het principe, het beginsel. Dat is waar het om gaat. Dat is Gods visitekaartje. Dat is wie Hij is, wat Hij doet en waar Hij op uit is. God gaat voor het leven. Hij is onze redder in nood. Hij geeft vriendelijk en ruim ons het licht van Zijn vrede. Vrede, overvloed, leven en liefde; daar is het God om begonnen voor ons. Het licht is het uitgangspunt van God. Aan dat licht zie je wie Hij zelf is. God is de Schepper van in den beginne. En Hij schiep als eerste het licht.

Dat is ook voor ons en onze kinderen veelbelovend. God, die onze kinderen heeft geboren laten worden schiep voor ons als eerste het licht. Het begin van

de Bijbel kennen wij als: "In den beginne schiep God de hemel en de aarde". De nog letterlijker vertaling van de Naardense Bijbel zegt: "Sinds het begin is God Schepper". Dat is prachtig. God schept nu nog. Nooit houdt Hij daarmee op. Elke geboorte is een scheppingswonder. (Laten wij onze kinderen voor de duisternis niet over hebben!). En het is ook zo, dat God als de Schepper ons leven vernieuwt. En ten slotte schept Hij een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Dus dit woord spreekt ons ook al van Gods mooie, nieuwe wereld: "Maar bij alle kinderen van Israël was het licht in hun huizen". De wereld is in het donker komen te zitten.

Dat is een groot woord; maar dat is de straf om dat harde van de wereld die niet luistert naar God. Maar bij het volk van God is er licht. Omdat Hij ze door het oordeel heen draagt.

Niet omdat het volk van God beter is, is dat. Gods volk is een volk dat niet deugt.

Egypte deugt niet, maar ook Israël niet. En de gemeente die van Christus is en in Israël ingelijfd is, ook niet. Zijn wij als het er om gaat niet even schuldig? Is de zonde niet, dat je bent vervreemd van God die je levensbron is? Want wij staan met ons gezicht niet naar God meer, maar wij richten ons op de leegte en het negatieve. En dan wordt het donker.

Maar het licht straalt in de huizen van dat volk dat evenmin deugt, maar waar God van zegt: "Dat volk is Mijn volk!" Dat is ons licht niet. Maar dat is het licht van Jezus Christus die ons tot zijn kinderen uit genade aanneemt en die zonder grootspraak zeggen mag: "Ik ben het licht der wereld".

De huizen langs de Nijl van de welvarende Egyptenaren waar zich ook het paleis van de koning bevindt zijn steviger en mooier dan de arme huizen van pluggen en riet waar de Israëlieten in

wonen. Als wij kiezen mochten zouden wij het wel weten.
Maar een licht van vrede, ook al spaart het leven hen niet, is er in de huizen van de Hebreeuwse slaven. Ondanks de algemene duisternis is daar het licht van de hoop niet gedoofd.
Hoe dat verschil toen was, kunnen wij niet precies achterhalen. Maar er wordt daar anders gepraat en gedacht.
Is dat in onze huizen ook zo? Als het goed is, is er in de huizen van wie God vrezen een licht dat u elders niet vindt. Dat heet in de psalmen "Wandelen voor het aangezicht van de Heere in de landen der levenden".
Dat is mooi als je zo, d.i. dichtbij God, leeft. Om met God te wandelen zijn wij geschapen. Dat is nu, nu er zoveel mensen dat dreigen te vergeten, ons doel nog. Wie met God niet meer wandelt, dreigt te ontmenselijken.
Dan wordt het in je huis anders. Christus krijgt het er voor het zeggen en wij volgen onze lieve Meester. Zeker, ook bij niet gedoopte of niet kerkelijke mensen zijn er sporen en vermoedens van de ware, mooie menselijkheid. Deze "vonken van het licht" treft u overal aan.
Dat is geen geloof als je op de mensen die je dagelijks ontmoet neerkijkt. In de Bijbel is het altijd zo, dat het beloofde land dichtbij heidenland ligt. Wij verheffen ons nergens boven. Ons leven, als we geloven, is niet het leven van de nette burgerlijkheid, maar het is het

leven van een verloren mens die is vrijgekocht en wordt behouden door het offer van het bloed van Christus.
De wereld is niet de wereld die meer kwaad doet dan wij. Maar de wereld is de wereld die door het kruis niet aangeraakt is.
Dan is er heel veel wereld in ons. En dan is er heel veel ruimte voor wat wij meestal de wereld noemen.
Wij redden het niet door ons aan de wereld aan te passen. Maar wij redden het ook niet door op wat niet van de kerk is neer te kijken.
Wat ik zo ontroerend vindt: in het vijfde boek van Mozes blijkt m.n. Egypte (dat is hier de grote vijand) toch een streepje voor te hebben bij God en Zijn volk. De Egyptenaren mogen vanaf hier in het derde geslacht in de vergadering van de Israëlieten en bij de tempel komen. Andere volkeren mochten dat niet, maar Egypteland wel. "Want", zegt God, "Jullie hebben in Egypte gewoond". Dat doorbreekt alle matte burgerlijkheid. Maar dat is typisch God zelf. Geloven vinden wij meestal moeilijk. Maar er zijn teksten waardoor als je ze leest het juist moeilijk is om niet te geloven. En dit is er zo een: Deut. 23:7: "U zult van de Egyptenaar geen afschuw hebben, want u bent een vreemdeling geweest in zijn land".

*Langerak
ds. J.A.H. Jongkind*

Met vreugde ouder worden (1)

Klaagzang of lofzang?

Is de titel boven dit artikel niet een té positieve insteek ...? Het is een mooie gedachte. Een prachtig tegenwicht tegen

al die klaagzangen die klinken over het ouder worden. Over gebreken, beperkingen, neergang, kostenplaatjes, eenzaamheid en nog veel meer.

'Ouder worden ...' Daar hoef je niks voor te doen, zolang je het leen hebt. Iedere dag wordt een mens ouder. Dat begint al vanaf het moment dat we ontstaan in de moederschoot. En dan worden we geboren. En een jaar later is het feest. Ons kindje is precies een jaar oud. En op een dag ben je oud genoeg om naar school te gaan. Ben je zestien dan mag je op een brommer en scooter rijden. En twee jaar later één besturen. Dan heb je ook

de leeftijd om te mogen stemmen voor gemeenteraad, provinciale staten en regering. Maar als je dertig wordt, drie kruisjes ... Veertig... Vijftig, dan begin je te voelen dat je jaren gaan tellen. Ben je eenmaal de vijftig gepasseerd, dan merk je echt dat je ouder wordt; de dingen gaan niet meer zo soepel als toen je achttien was, vijfentwintig, dertig. Er komt een moment dat je je begint te verontschuldigen: 'sorry dat het niet meer zo vlug gaat, ik word ook een dagje ouder'.

Wanneer ben je oud? Wanneer behoor je tot de ouderen? Zodra je het voelt? Voor het Sociaal Cultureel Planbureau hoor je vanaf je 55e bij de ouderen. En tien jaar later ben je 65plusser, dan zit je in de derde levensfase. De overheid telt er vier. Wanneer kom je voor een seniorenwoning in aanmerking? Als je 55plusser bent. Maar om lid te mogen worden van de ouderenbond hoef ik 'slechts' vijftig levensjaren volgemaakt te hebben.

Kennelijk zitten er nogal wat haken en ogen aan ouder worden. Het gaat niet altijd als van een leien dakje. Oud worden willen we allemaal, maar oud zijn ... We kennen die uitdrukking wel. De zin is niet af en dat is veelzeggend.

Zegeningen tellen

In de bijbel heet ouderdom een sierlijke kroon. Prachtige dingen worden gezegd

over de ouderdom. Wijze ouderen staan in hoog aanzien, mits wij in verbondenheid aan God leven. Anna had een gezegende ouderdom. Gezegend is bij ons vaak: gezond en vitaal zijn, goed uit de voeten kunnen, goed bij je hoofd zijn. Er valt echter meer te zeggen, maar laten wij eerst eens onze zegeningen tellen. Kijk eens naar uw hand. U hebt drie vingers, een pink en een duim. Laten we uitgaan van een normale situatie. Telt en rekent u mee?

1. Je bent er nog. Anderen zijn weggenomen, of zijn zeer beperkt in hun bewegingsmogelijkheden.
2. Hoeveel mensen hebt u om u heen, die belangstelling voor u hebben, u liefde geven? Die aan u denken? U helpen indien nodig?
3. U ontvangt maandelijks AOW, misschien nog een pensioen of pensioentje. Is dat vanzelfsprekend?
4. Elke dag hebt u te eten, een dak boven uw hoofd, een kamer die u warm kunt stoken. Sanitaire voorzieningen staan tot uw beschikking.
5. Medische zorg is beschikbaar als u die nodig hebt.

Hebt u vingers over? Of komt u er te kort ...?!

Als u de andere hand erbij neemt, hebt u tien vingers ...

1. U hebt een bijbel
2. U hoort Gods Woord
3. U mag leven onder Zijn beloften, onder het vervulde Evangelie
4. Ik hoop dat u zegt: en ik mag de Heere kennen, de kracht van Zijn Woord, Zijn spreken in mijn leven, het zoenbloed.
5. Door het geloof mag ik water scheppen uit de fonteynen van het heil.

U komt vingers te kort!

Gebruik die tien vingers als u dreigt te gaan somberen. Ga tellen. Tel uw zegeningen één voor één, tel ze alle en vergeet er geen.

Met vreugde ouder worden ...

Stel ik de zaak niet te rooskleurig voor? Lees je niet van Abraham, Izaäk en Job dat zij oud en het leven zat waren, zat van dagen waren? (Gen 25: 8; 35: 29; Job 42: 17) En zei Mozes niet dat het uitnemendste van het leven moeite en verdriet is ...? (Ps. 90) En wilde Elia ook niet liever sterven dan nog verder leven? (I Kon. 19: 1-8)

Ook de bijbelheiligen leefden in een gebroken wereld. Ook zij kenden moeiten en ervoeren de gebrokenheid van het bestaan.

Wat moest Job niet allemaal mee- en doormaken? Er leek geen doorkomen aan. En toch is hij er door gekomen, berooid van zijn bezit, eenzaam, zonder kinderen en vrouw en vrienden die hem verdenken van zonden. Daar zit hij met een van pijn verwrongen lichaam, met een misvormd gezicht.

Job had zijn vragen. Wij hebben ze ook. Waar brengen we ze? Bij God? Leggen we ze neer aan de troon van Gods genade? Zal er een antwoord op komen? Een antwoord dat ons tot rust en vrede brengt? Dat de duisternis verdrijft?

'Waarom?' klinkt luid en krachtig uit de zwartste nacht op aarde. Vanaf het kruis. U kent het vervolg? Ook voor uzelf? Net als Job: 'Ik weet dat mijn Verlosser leeft' (19: 25a)

Met vreugde ouder worden ...? Ook als de zegeningen lijken weg te vallen? Als alles zo anders wordt? Maar is God dan ook anders geworden? Is Hij niet gisteren en heden en tot in eeuwigheid Dezelfde? (Hebr. 13: 8)

Met vreugde ouder worden in een wereld van presteren en successen boeken, waar oud worden synoniem lijkt te zijn geworden aan afgedaan hebben, aan achterhaalde ideeën er op nahouden. En laten we maar eerlijk zijn: het levenstempo gaat zo snel, steeds sneller, je kunt het allemaal niet meer bijbenen. Trouwens:

het aantal jongeren dat bezwijkt aan een burn-out neemt stormenderhand toe. Niettemin, ben je jong dan geldt: nog niet. Ben je oud dan is het: niet meer. Ben je onder de achttien dan mag je geen auto rijden; boven de tachtig misschien ook niet meer.

Dat het beeld dat we over ouderdom hebben afschrikt, heeft ook te maken met het beeld dat de media ons voorhouden van ouderen. En de media beïnvloeden de publieke opinie. Het lijkt soms één lange treur- en klaagzang als het over ouderen gaat. Ze dragen bij aan de dagelijkse files op de weg. Ze nemen plaatsen in het openbaar vervoer in. Ze zitten de doorstroom op de woningmarkt kin de weg. En dan is er natuurlijk altijd weer dat gezeur over pensioenen, AOW en zorg die onbetaalbaar dreigen te worden.

Het kan tussen je oren kruipen. 'Misschien is het beter dat ik er maar niet meer ben ... Ik ben een kostenplaatje geworden. Geen vraagbaak, maar hinderpaal.'

Er is een obsessieve waardering voor jong, voor jonge lenige lichamen. Het is een hype, aangewakkerd door reclamespotjes met oude mensen die voor jongeren niet onder doen. Die met een begeerenswaardig tempo peddelen, joggen en draven langs 's heren wegen.

Tijdloos ouder worden. Het wordt wel genoemd 'de babyboomkramp'. Geen grote compliment dan wanneer ouderen horen dat ze er nog zo jong uitzien. En natuurlijk: blijf in beweging. Niet alleen fysiek, ook geestelijk.

Ouder worden. Ook Petrus schrok ervoor terug, gezien Jezus' opmerking over later. 'Toen u jonger was, omgordde u uzelf en liep u waar u wilde; maar als u oud geworden bent, zult u uw handen uitstrekken, en een ander zal u omgorden en u brengen waar u niet heen wilt' (Johannes 21:18)?

*Harskamp
ds. J. Belder*

De Brief aan de Kolossenzen

(4)

De hemel op aarde

In hoofdstuk 3 worden de lezers eraan herinnerd dat zij met Christus een nieuw leven zijn begonnen. Zij zijn 'met Christus opgewekt', zegt Paulus en daarom moeten zij de dingen bedenken 'die boven zijn, niet die op de aarde zijn'. Het oude leven is voorbij. Zij zijn gestorven, zegt Paulus. Hun leven is 'met Christus verborgen in God'. Pas op de dag dat Christus Zich zal openbaren zal ook het leven dat de gelovigen in Hem hebben voor ieders oog zichtbaar zijn (Kol. 3:1-4). Wil Paulus zeggen dat de christenen moeten proberen boven het stoffelijke uit te komen en in de hemel door te dringen? Maar dat was toch juist wat hij in het voorafgaande bestreden had? Als we doorlezen blijkt Paulus iets anders te bedoelen. Met de dingen die op de aarde zijn bedoelt hij de begeerte naar vleeselijk genot of geld (3:5), en agressie zoals die zich met name in boosaardige taal kan uiten (3:8-9). Dat zijn de dingen die op de aarde gewoon gevonden worden en waar christenen niet aan mee moeten doen. De 'dingen die boven zijn' zijn dan ook niet de hemelse gewesten, waar de mystici met hun visioenen probeerden te komen, maar dingen als 'barmhartigheid', de innerlijke beweging met het leed van anderen, vriendelijkheid, bescheidenheid, zachmoedigheid, geduld (3:12). Het zijn de dingen waarin de gelovigen (met alle gebrek natuurlijk) gaan lijken op de Christus in Wie zij zijn gaan geloven. Het nieuwe leven blijkt ook uit de

manier waarop men met het onvolmaakte omgaat, niet door te schelden, maar door te vergeven, zoals ook Christus ons vergeven heeft (3:13). Waar deze dingen zijn wordt iets van de hemel ('boven') op aarde zichtbaar.

Het nieuwe leven in Christus kent geen grenzen. De eeuwenoude verschillen tussen mensen vallen weg. In Christus is geen sprake meer van Jood of Griek, besnedene of onbesnedene. Geletterden en ongeletterden ('barbaren') komen in Christus op één lijn te staan. Ook de Scyth (in Paulus' tijd de woonwagenbewoner) is in de gemeente welkom. De slaaf zit er naast de vrije. Al dit soort onderscheiden vallen weg. In de gemeente zingt men gezamenlijk de lof van Christus, die 'alles in allen' is (3:11). Het hemelse leven dat Paulus bedoelt speelt zich dus af op aarde, in de gewone menselijke verhoudingen. Man en vrouw ergeren zich niet meer aan elkaar, maar leren elkaar verdragen. Ouders overvragen hun kinderen niet. Slaven krijgen het loon waar ze recht op hebben (3:18-4:1). Wie genade kent heeft geduld met zijn medemens.

Lezen:

Kolossenzen 3 : 1 – 4 : 1.

*Lexmond
dr. J. van Eck*

Een testament

Wanneer iemand een testament wil opmaken, gaat hij of zij naar een notaris. Die is bekwaam en bevoegd om dat te doen. Verder kan de notaris adviezen geven aangaande de inhoud. Want bepaalde wensen en beslissingen kunnen verstrekkende gevolgen hebben. Denk bijvoorbeeld aan een situatie, waarin een bejaarde in zijn nalatenschap een ongelijke verdeling van de bezittingen tussen de kinderen aanbrengt. Dat kan tot heftige ruzies leiden.

De laatste jaren vragen notarissen mij (ik ben als arts werkzaam in de ouderenzorg) steeds vaker om mee te kijken bij het opstellen of veranderen van een testament. Daar hebben ze de volgende reden voor.

Dement?

Iedere oudere mag in principe een testament opstellen. Mogelijk heeft u als lezer dat ook laten doen. Dat is prima. Maar mag een oudere ook een testament opstellen als hij dement begint te worden? Kan een hoogbejaarde moeder haar laatste wilsbeschikking ook aanpassen als ze aan de ziekte van Alzheimer lijdt?

We begrijpen allemaal dat het dan veel lastiger wordt. Want overziet die hoogbejaarde of demente oudere wel wat de verandering in het testament betekent? Overziet hij of zij de gevolgen?

Om er zeker van te zijn dat de oudere voldoende wilsbekwaam is tot het laten opstellen van een testament, vraagt de notaris mij om die man of vrouw te beoordelen.

Verslaafd aan drugs

Door die vraag kom ik soms in ongebruikelijke situaties terecht. Zo moest ik

onlangs een vrouw bezoeken van 88 jaar. Ze woonde nog zelfstandig in een vrijstaand huis, gelegen aan het water. Ze had drie kinderen. Ze besepte heel goed dat ze in de levensavond verkeerde. 'Ik ben een vrouw van de dag,' zei ze. Ze had in het verleden al een testament opgesteld, maar ze wilde het aanpassen omdat er grote zorgen waren omtrent haar jongste zoon. Ze had drie kinderen, maar de relatie met de jongste was slecht. Hij was aan lager wal geraakt en daarbij verslaafd aan drugs. Ze wilde niet dat haar vermogen, wanneer zij kwam te overlijden, in gelijke mate over de kinderen zou worden verdeeld. En daarvoor wilde ze haar testament laten aanpassen.

De notaris had haar verhaal aangehoord en besepte dat zo'n verandering in het testament veel trammelant zou kunnen veroorzaken. Want als die zoon het zou horen, zou hij beslist niet blij zijn. Mogelijk zou hij het testament aanvechten door te suggereren dat zijn moeder 'niet helemaal helder van geest' was toen ze het testament opstelde. Daarom wilde de notaris zeker weten dat mevrouw 'wel helder van geest' was. Dat was de reden waarom hij mij als arts inschakelde. En ik kon, na een uitgebreid gesprek met deze mevrouw, verklaren dat ze voldoende wilsbekwaam was om haar testament aan te passen.

Dit voorbeeld laat zien dat iemand tot op hoge leeftijd een testament kan laten maken of kan laten aanpassen. Maar zodra iemand overlijdt, staat een testament onveranderlijk vast.

Het oude testament

Ik moest hieraan denken, toen ik recent Hebreeën 9 doorlas. In dat hoofdstuk zegt de apostel precies hetzelfde (vers 16 en 17): *'Want waar een testament is, daar is het noodzaak, dat de dood des testamentmakers tussen kome; want een testament is vast in de doden, dewijl het nog geen kracht heeft, wanneer de testamentmaker leeft.'*

Waarom schrijft de apostel dit? God heeft blijkbaar Zijn testamant ook aangepast. Het eerste testament of - zoals wij het kennen - het oude testament is omgezet in een nieuw testament. Wat staat er in het oude testament? Als ik het kort mag samenvatten: daarin staat dat God Zijn verbond sloot met Abraham en zijn kinderen. God beloofde voor hen te zorgen, op voorwaarde dat het volk zou leven naar Zijn geboden. 'Onderhoud Mijn geboden, en het zal u welgaan' (Deut.6) Wanneer het volk echter zou zondigen, dan moest het naar de priester gaan. Die zou het heiligdom binnen gaan om te offeren vanwege die zonden. En eenmaal per jaar zou de hogepriester het heilige der heilige binnen gaan om verzoening te doen voor alle zonden. Natuurlijk staat er veel meer in het oude testament, maar met deze paar zinnen is Gods eerste wilsbesluit samen te vatten.

Ondertussen weten we ook hoe Israël met dit verbond van God is omgegaan. Het verliet niet alleen Gods geboden, maar het toonde ook geen berouw en ging niet meer naar het heiligdom om te offeren. De deuren van de tempel werden dichtgetimmerd. Toen was de maat vol. De straf kwam en het volk ging in ballingschap.

Het nieuwe testament

Maar dan gebeurt er een onbegrijpelijk wonder. De ballingschap betekent niet

het einde van Israël. Een rest keert terug naar het beloofde land. En wat doet God? Hij herschrijft het testament. Hij schrijft een nieuw testament. Wat staat daarin? Slechts één naam: Jezus Christus. Of zoals we dat bij de doop van de Heere Jezus horen: 'Deze is Mijn geliefde Zoon, hoort Hem'. Dat is de kern van het nieuwe testament. Dat is ook de kern van de Hebreeënbrief. De apostel wijst voortdurend op het werk van Christus, de grote Hogepriester.

De opdracht om tot Jezus te vluchten heeft God - met eerbied gesproken - testamentair vastgelegd. Denk maar aan de talloze Bijbelteksten die oproepen tot geloof en bekering, Nu kunnen we de vraag stellen of God die nieuwe testament nog een keer kan aanpassen.

Het antwoord is 'nee'. Want in Hebreeën 9 zegt de apostel dat het nieuwe testament van God onveranderlijk is. De dood van de Testamentmaker is immers vastgesteld (vers 16 en 17). Denk maar aan Golgotha. De soldaten staken een speer in de zijde van Jezus en er stroomde water en bloed uit. Jezus is werkelijk gestorven (en opgestaan) en daardoor is dit testament vast. Dat geeft ons allemaal één opdracht en belofte mee: Zijn Naam aanroepen! Want, *'het zal zijn, dat een iegelijk, die den Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden.'* (Hand.2:21)

*Ridderkerk
Dr. A.A. Teeuw*

Het oefenen van tucht in Gods huisgezin (2)

3. Het is de tucht uit getrouwheid. "Uit getrouwheid hebt Gij mij verdrukt", zei David. Alles komt van een getrouw God – een God Die getrouw is jegens ons als jegens Zichzelf. "De woorden des liefhebbers zijn getrouw", zegt Salomo. In moeite ervaart de gelovige de trouw van de getrouwste van zijn vrienden. Hij is zo getrouw, dat hij niet aan één zonde die Hij in ons ziet voorbij gaat, maar daarop onmiddellijk wijst, opdat ze weggenomen wordt. Hij gaf Israël dit bevel: "Gij zult uw naaste naarstiglijk berispen en zult de zonde in hem niet verdragen" (Lev. 19 : 17). En Hijzelf handelt overeenkomstig het bevel dat Hij gaf. Hij is een te getrouw Vader dat Hij de zonden in Zijn kinderen niet afkeurt. Hij blijft ons trouw of Hij nu het kwade of het goede zendt. Zullen we niet zeggen, trouwer wanneer Hij ons het kwade en niet het goede geeft? Soms lijkt het hart van een lieve vriend bijna te breken wanneer hij tegen een vriend van wie hij houdt iets ernstigs moet zeggen of voor wie hij iets ernstigs moet doen. In getrouwheid zal hij er niet voor terugdeinzen. Hij doet het en is hij zijn vriend nu niet trouw? Zo is het ook met een God Die kastijdt. Hij is getrouw wanneer Hij zegent, trouwer wanneer Hij kastijdt. Dat is nu echte troost. Het kan al ons murmureren wegnemen en ons hart rustig maken.

4. Het de tucht die geen weerstand duldt. Hij die haar oefent is niet Iemand Die men kan verhinderen en dwingen om Zijn plan niet uit te voeren. Hij kan dit doen in de meest onwaarschijnlijke omstandigheden en tegen de meest vastberaden weerstand in. Alles moet voor Hem wij-

ken. Ik geef toe dat in verband met de tucht dit voor mij een van de meest troostrijke gedachten is. Stel u voor dat het mis zou kunnen gaan! Als God, nadat we zo geleden hebben, in Zijn plannen gedwarsboomd zou kunnen worden, zou dat toch verschrikkelijk zijn! Als iemand die ons geselt en pijn doet dit niet tot ons nut kan doen, zou de bitterheid van de verzoeking onvoorstelbaar groter worden. En dan is ons hart zo hard, onze wil zo onbuigzaam, dat niets en niemand anders dan de Almachtige de gewenste verandering kan bewerken. Oh, wanneer de ziel van binnen strijd voert met zichzelf, wanneer ze in een hopeloos conflict is geraakt en strijd voert tegen haar onstuimige begeerten wanneer het vlees met alles wat er in is opstaat en zich weigert over te geven, wanneer het hele hart ijzer of een diamant is, is het heerlijk te weten dat God ons niet boven ons vermogen kastijdt. Dat geeft ons de zekerheid dat alles goed zal uitlopen. En in de kracht van deze zekerheid gorden we ons voor de strijd, wetende dat wij meer dan overwinnaars moeten zijn door Hem, Die ons heeft liefgehad.

Er kan liefde in het handelen zitten – buitengewone liefde – en toch kan alles tevergeefs zijn. Want liefde is dikwijls machteloos en niet in staat iets voor het voorwerp van de liefde te doen. En zo kan het ook met de wijsheid zijn wanneer ze toch niets schijnt te kunnen bewerken. Er kan ook onvermoeibare trouw zijn en toch kan alle resultaat uitblijven. Ze kan volkomen machteloos zijn hoe ze ook de wacht houdt. Haar ernstigste pogingen om te zegenen kunnen nog verijdeld wor-

den. Maar wanneer de oneindige kracht aan het werk is, kunnen we er zeker van zijn dat elke barrière uit de weg geruimd wordt en alles wat niet aangenaam is zal zeker gezegend worden. Men kan mij op mijn ziekbed met grote liefde verzorgen, in alles kan vakkundig voorzien zijn, er kan heel trouw bij mij gewaakt worden en deze tedere en nimmer aflatende zorg kan mijn lijden erg verzachten. Maar als er geen kracht is om te genezen, geen kracht om weerstand te bieden zodat alle belemmeringen verdwijnen, kan ik daar nog steeds zonder enig uitzicht liggen. Als er echter kracht is om te genezen, de kracht die alle ziektes op de vlucht jaagt, de kracht die zo nodig de doden kan opwekken. Dan weet ik in waarheid dat alles goed is. Oh, het is zegenrijk en troostrijk te weten dat het de tucht van de kracht is die in ons aan het werk is.

Gods behandeling moet slagen. Ze kan niet mislukken of tegen gehouden worden, zelfs al zijn de pogingen nog zo vurig. Het is de almachtige kracht Gods die in ons en op ons aan het werk is en dat is onze troost. Een oneindige hand grijpt ons en niets kan de kracht daarvan stuiten. Alles is liefde, alles is wijsheid, alles is trouw, maar alles is ook kracht en dit sluit een mogelijke mislukking uit. Ware het niet vanwege deze krachten dan zouden we van de zegen niet verzekerd zijn en ware het niet van deze zekerheid, wat zouden we dan een schrale troost hebben! Hij, ja Hij Die ons kastijdt "is machtig meer dan overvloediglijk te doen boven al wat wij bidden of denken, naar de kracht die in ons werkt" (Ef. 3: 20).

*Uit: Als Gods kinderen lijden,
Horatius Bonar*

Colofon

Dagelijks bestuur van de stichting:

Ds. C. Bos, voorzitter,
PKN (hervormd) Benschop
Ds. J.A.H. Jongkind, secretaris,
PKN (hervormd) Langerak
Dhr. M.C. Paul, penningmeester,
PKN (hervormd) Dirksland
Ds. A. Snoek,
PKN (hervormd), Kesteren
Ds. J.P. Boiten, eindredacteur,
Christ. Geref., H.I. Ambacht

Eindredacteur:

Ds. J.P. Boiten, Antoniuslaan 53,
3341 GA Hendrik Ido Ambacht,
Tel. 078 200 05 12
Tevens adres voor kopij.
E-mail : j.p.boiten@solconmail.nl

Medewerkers:

Ds. J. Belder,
PKN (hervormd) Harskamp
Mevrouw M.A. Tanis,
Christ. Geref., Goedereede

Ds. J. Willemsen,
PKN (hervormd) Dirksland

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand (10 maanden van het jaar).

Alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen; de abonnementsprijs is € 10 per jaar; het banknummer is: NL40 INGB 0000 9389 39 ten name van Stichting Kracht naar Kruis te Den Haag; mailadres voor algemene berichten info@krachtnaarkruis.net;

Opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen aan: abonnee@krachtnaarkruis.net of ledenadministratie Kracht naar Kruis, Philipshoofjesweg 15, 3247 XR te Dirksland.

Alle informatie over KNK kunt u vinden in www.krachtnaarkruis.net